

Munkahelye védelmében (is) vásároljon magyar árut!

A Dél-Nyugat mostani száma az 1956-os forradalom évfordulója és a Nagykanizsán megrendezésre kerülő Európai Ifjúsági Fórum tiszteletére jelent meg.

Dél-Nyugat

Közéleti hírlap V. évf. 1993. október

Fejtő Ferenc
és
Rózsás János
Nagykanizsa díszpolgárai
Gratulálunk
mindkettőjüknek.

*Kívánjuk,
hogy jó egészségben
és alkotókedvben
hosszú ideig viseljék
a kitüntető címet!*

(írásunk a 7. oldalon)

Európai Ifjúsági Fórum

Nagykanizsán (1993. október 22-23.)

A magyarországi átalakulás sok ifjúsági szervezetet termelt, de nem váltak eléggé ismertté a hazai és a külföldi közönség előtt. Nehezen jön létre a régi nyugati és az új "nem nyugati" ifjúsági szervezetek között a kapcsolat. Nem is beszélve az utóbbiak egymás közötti kapcsolatáról. A mostani fórum szervezését az is inspirálta, hogy a Zalába érkező nyugati meghívások - szándékosan, vagy szándéktalanul - nem jutnak el az itteni új ifjúsági szervezetekhez. A szervező munka során kiderült, hogy sok javítanivaló volna ezen a téren. Ezt mások is érzik, ezért találtunk támogatókra. Szívesen fogadták mindenütt a meghívást is.

Ez a mostani találkozó előkészítheti azt a folyamatot, mely a konzervatív, kereszténydemokrata, néppárti, jobbközép pártokhoz kapcsolódó ifjúsági szervezetek egymásra találását hozza. Maguk a pártok az Európai Demokrata Unióban (EDU) megtalálták az együttműködés formáját. Legutóbbi csúcstalálkozójukat még nincs két hónapja, hogy Budapesten tartották. Talán lehet ennek az európai vezető pártokat Magyarországra hozó csúcstalálkozónak "ifjú" és kisebb társa a nagykanizsai Európai Ifjúsági Fórum.

A találkozó lebonyolításába bevontuk Nagykanizsa lakosságát. A városunkba érkező külföldi fiatalokat hasonló korú, nyelvet, nyelveket beszélő fiataloknál, diákoknál, illetve családjuknál helyezük el. Az idegen nyelvet nem beszélőknek is lehetőségük van arra, hogy határainkon túlról érkező magyar fiatalokat lássanak vendégül.

Reméljük, hogy életre szóló ismeretségek, ba-

rátságok alakulnak ki az Európa különböző országaiból érkezők és a kanizsai fiatalok között.

Ezzel a város nem csupán helyszíne lesz az eseménynek, hanem részesévé is válik.

Az október 23-i hagyományos fáklyás emlékező séta a rendezvény programjában található, így a vendégek is részesei lehetnek egyik legszebb nemzeti ünnepünknek Kanizsán.

A szervező Ifjúsági Demokrata Fórum a Magyar Demokrata Fórum felfogását valló ifjúsági szervezet. Külön öröm, hogy ez a nemzetközi rendezvény az 1988-ban Nagykanizsán elsőként megalakult politikai szervezet, a kanizsai MDF létrejöttének 5. évfordulóján valósul meg.

Az Európai Ifjúsági Fórum témája az "Európai egység és nemzeti identitás" kérdése.

Mi, kanizsaiak alapvetően azokkal a gondolatokkal készülünk e fontos kérdés meg tárgyalására, melyet a szintén Nagykanizsán megrendezésre kerülő Identitás Szabadegyetem céljairól annak szervezői megfogalmaztak. Ez pedig a következőképpen hangzik:

Európa már jó ideje az egységesülés időszakát éli. Nem járhatunk más utat mi, magyarok sem. Jövőnket ugyanis csak az egyesült, liberális és szociális piacgazdaság által éltetett Európában tudjuk megalapozni. Ez a létfontosságú törekvés azonban nem feledtetheti el velünk azt a felismerést, hogy Európa kultúráját, benne a nemzeti kultúrákat veszély fenyegeti. Hiszen az egységesülés szükségképpen kiváltja a nagymértékű uniformizálódást, a nemzeti jellegek elsín telenedését, esetleg végérvényes eltűnését.

A levegő és a vizek tisztaságának megőrzéséért, a teljes természeti környezet romlásának a megállításáért a "Zöldek" szerte a világon mozgalmakat indítottak. Törekvéseik példa értékűek a számunkra! A "homo sapiens" megmaradásának és boldogulásának nemcsak a fizikai tér romlatlanságának a megőrzése a feltétele, hanem a kultúra egyetemes és nemzeti sajátosságainak a megtartása is.

A művelődési hagyományok feletti örködés, a kultúra ápolása és fejlesztése minden nép elidegeníthetetlen kötelessége és feladata. Kötelessége más népekkel és magával szemben is!

Európa, sőt az egész művelt világ elvárja tőlünk, hogy a magyar kultúrát a magas kultúrájú népek szellemi asztalára tegyük, hozzájárulva az egyetemes művelődés sokszínűvé tételéhez. A világ tudja, hogy magyar örökség nélkül szegényebb lenne. Szegényebb Bartók zenéje, Fábri filmjei és Makovecz Sevil-lában álló háza nélkül.

Az sem kétséges, hogy a magyar kultúrát nem ápolja senki más helyettünk. Az ugyanis a nép, a nemzet kultúrájaként létezik csupán! A nép emlékei, szokásai, dallam- és ízlésvilága, lelkének rezdülései nélkülözhetetlenek a művészet számára. Hitelesen akkor szólal meg a művész, ha ezekből merít. Nem hagyhatjuk tehát ezt a kincset veszendőbe menni! Nem hagyhatjuk, hogy múltó divatból, igénytelenségből, tudatlanságból vagy hanyagságból a nemzet tudat leglényegesebb tartalmáról, magyar létünk biztosítékáról lemondjunk!

Ez a célunk, ez a feladatunk. Ennek teljesüléséhez óhajunk segítséget adni az Identitás Szabadegyetem megszervezésével. Hisszük, hogy a szellemiségét magukkal vivő hallgatók jó követői lesznek a magyar kultúrának. Hisszük, hogy a másságot elfogadó, értékeit igenlő, a másik kultúra képviselőjét tisztelő, így az együttélésre alkalmas polgárai lesznek a világnak.

Tisztelt Kanizsaiak! Kedves Ünneplők!

1993. október 23-án 18 órától ismét emlékező sétával tisztelgünk az 1956-os forradalom és szabadságharc előtt.

1989. óta az ötödik alkalommal járjuk végig azt az útvonalat, mely az események néhány kanizsai helyszínét köti össze.

Találkozunk 1993. október 23-án 17,45 órakor a kórházi kápolna előtt!

MDF

1956 Nagykanizsa 1956

A korabeli kanizsai eseményekre lapunk 6. oldalán emlékezünk.

Európa ifjúsága hozzánk jön

Köszöntjük barátainkat
Európai Ifjúsági Fórum Nagykanizsa
- 1993 október 22-23. -

Zászló- és címeravatás BELEZNA

1993. augusztus 14.

Tarnóczy Attila
országgyűlési
képviselő ünnepi szavai

Ez a mai falunap nem fog bekerülni a nagyobb hírügynökségek hírei közé, valószínűleg nem olvashatunk róla az országos napilapokban, nem tudósít róla majd a Magyar Televízió és a Magyar Rádió. Mondjuk talán ezek után, hogy ami ma itt történik érdemtelen a figyelemre? Nem!

Mert lehet ugyan szenzáció a tudósítás valamelyik háborús harctérről, az információ a világ valamely részén bekövetkezett katasztrófáról: lehet érdekes a politikuskok vitáiról vagy éppen megegyezéseiről, az új törvények megalkotásáról szóló hír, de az igazán fontos események, amelyek következtében egy társadalom alakul, fejlődik nem ezeken, vagy nem csak ezeken a szinteken zajlanak, hanem a társadalom mély rétegeiben, a kis közösségek szintjén, amilyen például a család vagy éppen a település.

Ezek az események szinte észrevétlenek, lassan halmozódnak, mígnem az egész ország sorsát meghatározó tényezővé válnak, ahogy dagad minden akadályt leküzdő folyamattá a sok apró patak egymást táplálva. Ennek a folyamattal egyik forrása Belezna. Az ér, vagy innen indul, részévé válik a folyamattal: beleolvad, de változtatja is azt.

Mondjuk talán, de a patakok jelentőségüket veszítik csak azért, mert folyamattá erősítették egymást? Nem!

Belezna a maga csaknem 700 éves írott múltjával, zalai mértékkel kicsinek nem is nevezhető lakosságával, hagyományával azzal a biztos tuddal lehet az országépítés részese, hogy hozzájárulása a nagy egészhez nem elhanyagolható, nem jelentéktelen.

A mindennapok látszólag egyhangúan egymást követő sorában kilátóronyként magasodnak a maihoz hasonló alkalmak. Érdemes hát körültekintően, mi az, amit magunk mögött hagyunk, mi vár ránk a továbbiakban.

De azért az első kérdés, amit fel kell tennünk ilyenkor magunknak: nem tévedtünk-e el? Nem - mondhatják Önök, ha a kérdésre, hogy léteznek-e még Belezna, azt válaszolhatják: igen, léteznek! Nemcsak a térképen, nemcsak kimutatókban, nemcsak épületeiben, de léteznek polgárai szívében. Léteznek, mert Belezna beleznaiak élnek. Nem egyszerűen itt állandó lakóhellyel rendelkező polgárok, hanem olyanok, akik azt tudják mondani: tudom, vannak a világon szebb helyek, tudom vannak gazdagabb települések, tudom léteznek szerencsésebb tájékok, de számomra mégis ez a legkedvesebb.

Vannak Önök között ilyenek? Én, mint végül is félig-meddig kívülről az utóbbi évek beleznai változásait, a fejlődés jeleit figyelemmel kísérve biztosra veszem, vannak és nem is kevesen!

Ez pedig biztosíték, mégpedig egyetlen biztosíték annak, hogy Belezna ma múltja mellé jövője is legyen. Az erős gyökerekkel bíró egyén - gyökerezzék akár családjában, vallásában, hazaszeretetében - még a nehéz helyzetekben is kitart és tesz. A gyökértelen kiszámíthatatlan, akár felgyújtandó házadat is, hogy két tojást megfőzzön.

Hazaszeretet, mondtam az előbb. Aki nek van a szívéhez közelálló szűkebb környék, az szereti ezt a hazát is.

Hölgyeim és Uraim!
Onök ma itt felavatják címerüket. "Nagy dolog!" mondhatja a tamáskodó, de nincs igaz! A községcímer kötődés az elődökhöz és összekötő kapocs a falu polgárai között, egyben annak ígérete is, hogy nő azok száma, akik tenni hajlandók szűkebb hazájuk érdekében, feltéve, ha erre követendő példákat látnak maguk körül.

Mert igaz: a tikkadt vándornak csak a forráshoz vezető utat lehet megmutatni, inni nem tudunk helyette, de azért az sem kis tett.

Kívánom tehát a község lakóinak, hogy legyenek egyre többen a falu életének szervezésében résztvenni hajlandók és akarók, kövessék a múlt követésre méltó példáit - vannak ilyenek: hiszen itt már 1914-es felmérés szerint is önkéntes tűzoltóság és olvasóklub működött - gazdagítsák Belezna, gazdagítsák ezzel hazánkat is lelkiükben és anyagiukban egyaránt.

Ehhez a nemes törekvéshez ígérhetem ezek után is a Parlament támogatását, mert továbbra is szándékunk a szűkös anyagi körülmények között kiemelten támogatni a kis települések önkormányzatait, azokat, amelyek évtizedeken át sorvasztásra ítéltettek.

Hőseire és az áldozatokra emlékezett Dömefölde

Rudics Róbert országgyűlési képviselő
avatta az emlékművet

1993. szeptember 26.

A most szentelt emlékmű helyén Dömeföldén 1939-ben Hősök Kertjét avattak. 21 kopjafa jelezte az első világháború áldozatainak számát és mindegyik kopjafán külön tábla egy-egy hős nevét. A szentelésekor mindegyik fejéhez egy - koszorúslánynak öltözött - leány állt, közülük sokan ma is élnek és emlékeznek az eseményre.

Az emléktáblák elkorhadtak, a névtáblák tönkrementek és elvesztek. Felújításra, karbantartásra az elmúlt időszak politikai légköre nem adott lehetőséget.

A mostani emlékmű föllállításáról a falugyűlés döntött. E szerint a régi kopjafák megoldás helyett maradandóbb emléket kíván állítani a falu, illetve a falurész, mégpedig betonból, műköből. Olyan módon, hogy a második világháború áldozatait is megőrkítse.

1993. májusában a munka megkezdődött. Ami csak lehetséges volt, mindent társadalmi munkában végeztek, de várakozáson felüli volt az adakozás is. Ezt a pénzt és az önkormányzat támogatását a társadalmi munkában el nem végezhető szakmunkákra költötték.

Az emléktáblákon azok nevei olvashatók, akiknek már korábban kopjafája volt az első világháború hőseként. A második világháború 17 hősi halottjának neve a másik táblára került.

tanak a helyzeten. Sok az örömteli változás. A falu ugyan elveszítette önállóságát, de az itt lakók lelkükben továbbra is dömeföldiek.

A rendszerváltás óta van telefon, folyik a csatornázás, megépült a kábeltelevízió. A falurész kezdeményezéséből és végrehajtásában rendbehozták, kitakarították a tetető környékét, kiirtották a gazt. Az 1920-as évek elején épült hangráláb teljes felújítása is most készül el - szintén sok társadalmi munkával - a szentelése ugyancsak ezen a napon volt. Mindezek a falurész független gondolkodásának bizonyítékai, jelzik, hogy létezik továbbra is a dömeföldi tudat. A mostani időszak lehetőségeit kihasználó,

magára találó faluról van tehát szó, amely újabb generációk számára is lakhatóvá vált, illetve válik. Az avatáskor elhangzott igen szép és szívhez szóló műsor és az ünnepi szavak főként az elhunytakra emlékeztek. Így volt ez rendjén. Az esemény krónikása azonban megteheti, hogy az élőkre külön emlékezik. Öröm volt Dömeföldén lenni ezen a napon, mert élt, akart a falu. A múltba nézett, amikor a HŐSEINK feliratú emlékművével halottaira gondolt, és a jövőbe is nézett, mert maradandó emléket állított.

Tette mindezt erőt és megmaradást mutató akarással és azzal a tudattal, hogy lesznek ott utódok, akik ápolják a régiek emlékeit, ahogyan ezen a napon ők is tették.

(Czupi)

A harmadik táblára 10 olyan polgári áldozat nevét vésték, akiknek a falu szintén maradandó emléket kívánt állítani (4 fiatal, akik felrobbantották magukat itthagytott löszerekkel; két idős ember, akiket meggyilkoltak a front átvonulásának ideje alatt; egy fő, akit golyótalálat ért és még három, akik Auschwitzban pusztultak el). Összesen 48 név.

A falut a környező településeknél jóval erősebben súlytotta a két világháború. Igen mostoha volt a sors Dömeföldéhez, lakosságszámárányosan 50-80%-kal több volt a halottja, az áldozata a környező, a szomszédos falvakénál.

A falu a rendszerváltás előtti időszakban - a korszak egyik utolsó faluegyestésekor - elveszítette önállóságát, Pákához csatolták.

Gyorsan öregedett és csökkent a népessége. Talán a legutóbbi évek módosi-

Identitás Szabadegyetem

1993. július 9-19-ig nagyszabású eseményre került sor Nagykanizsán Idenitás Szabadegyetem elnevezéssel. A nagyszerű előadások, az élénk érdeklődés a határon túli magyarok és kanizsaiak részéről is bizonyították a kezdeményezés létjogosultságát.

Szép - egész évre szellemi töltkezést adó - nyári napokat és estéket töltött együtt a Szabadegyetem hallgatója.

Reméljük, sikerül egy kötetben kiadni az előadások jelentős részét. A megörökítést célozza az is, hogy a Városi Könyvtárnak adományoz az Idenitás Szabadegyetem egy sorozat videokazettát, melyen az előadások megtekinthetők.

A program egyik előadásának részleteivel idézzük most fel az 1993. évi előadásokat!

Kulin Ferenc

A nemzeti identitástudat és a személyi identitástudat összefüggései

Hölgyeim és Uraim!

Ez a téma a legszemélyesebb problémáimat is takarja, de nemcsak engem, hanem azt hiszem, hogy az egész kelet-közép-európai értelmiséget a legközvetlenebbül érinti. Arról van nevezetesen szó, hogy képes lesz-e ennek a térségnek, de legyünk most egy kicsit önzőbbek, a magyar társadalomnak a hagyományait, az értékeit hordozó humán értelmiség átvinni azokat a tradíciókat, azokat az értékeket ezen a rettenetesen kaotikus, rettenetesen veszélyes folyamaton, amely kicsit felületesen a rendszerváltoztatás vagy a rendszerváltozás címet szokta viselni. Vagy pedig annak vagyunk kitéve, hogy néhány éves politikai tündöklés után tudomásul kell vennünk, hogy a humán értékek és a humán értelmiség szerepe véglegesen a süllyesztőbe kerül és olyan erők veszik át, nemcsak a politikai, hanem általában a közéleti, a kulturális közéleti vezető szerepet is, amely erőknek igazából nincsenek értékszemélyiségei, nincsenek értékirányítói. Olyan erők, akik csak pragmatikusok, akik csak érdekek szerint tudnak szerveződni, érdekek mentén tudnak gondolkodni, és az érdekek sorában a legutolsó helyek egyikét foglalja el a nemzeti, az erkölcsi, az esztétikai érték. Fenyvetet az a veszély. Be kell valnom azt, hogy az a sokszor görcsösnek tűnő ragaszkodás a politikai szerephez, amely ragaszkodás tapasztalható ma a parlamenti képviselők egy csoportján, nem hatalomból gyűlölködés, hanem abból a meggyőződésből, hogy talán ez az utolsó esély arra, hogy átmentsünk valamit, ami nem az elmúlt évszázadnak, hanem az elmúlt ezer éveknek a hagyományait jelenti. (...)

Minden olyan helyzetben, amikor a magyarok újra megadatik a lehetőség, hogy nagyobb ütemben próbáljon fölzárkózni egy európai kultúrához, emlékeznünk kell arra, hogy "nem jó úton kezdtünk a rómaiaktól tanulni" (Kölcsey).

Mit jelent ez? Nem azt jelenti, hogy kár volt a kereszténységét fölvenni; nem azt jelenti, hogy kár volt fiainkat európai egyetemre küldeni; nem azt jelenti, hogy kár volt az Árpád-házi királyoknak az európai dinasztiákkal házasodni, nem azt jelenti - és folytatnám, hogy mi mindent nem jelent -, ami természetes következménye volt az Európával való egyesülési kísérletünknek. Hanem azt jelenti, hogy nem voltunk elég kemények, elég határozottak, nem tudtuk eléggé megfogalmazni saját magunkat. Minden olyan esetben, amikor egymás mellé kerül két kultúra, akkor életveszélybe kerül a kisebbik.

Életveszélybe kerül, mert azzal a fenyegetéssel kell szembenéznie, hogy miközben hasonul, miközben átalakul, miközben magába akarja szívni a másiknak az értékeit, egyszerűen elveszti önmagát, elveszti önazonosságát. Egyszerűen csak azon kapja magát, hogy már nem is tudja, hogy ő kicsoda.

Nem az a kérdés tehát, hogy kell-e integrálódni, hanem az a kérdés, hogy ki integrál kit. Mi integrál mit. Ez a nagyon sokszínű, nagyon egyenlőtlen értékű európai kultúra fogja magába szippantani a magyar tradíciót és elmosni, fölészívni, elszűrítteni saját magában, vagy pedig a magyar kultúra lesz-e képes folyamatosan magába táplálni, magába palántálni az európai értékeket. Azt hiszem, soha nem volt még olyan veszélyes ennek a kulturális, szellemi és politikai hasonulásnak a folyamata, mint éppen napjainkban. Hihetetlen gyorsasággal zúdul ránk, a magyar kultúrára mindaz, ami az európai kultúrában értéktelen, mindaz, ami eredetiség nélküli, mindaz, ami haszontalan, és mindaz, ami már nem is európai. Hiszen ha valami lényegesen romlott az elmúlt másfél, kétszáz év alatt, akkor az éppen az, hogy az 1820-as évek elején még lehetett azt mondani, hogy vigyázzunk, hogyan szabjuk meg a magyar és az európai kultúra arányát, ma már arra vigyázzunk, hogy miközben mi azt hisszük, hogy Európához akarunk hasonlítani, látjuk-e vajon eléggé, hogy Európa is hihetetlen mértékű identitás-zavarral küzd.

Nem tudja, hogy ő kicsoda, hogy ő kicsoda, mert éppen a technikai civilizáció áldásai eredményeként Európa identitástudatát megzavarta a média. Megzavarta a műholdak rendszerét, megzavarta az a tény, hogy ma egy átlag európai átlagpolgárnak vagy polgárnak a gondolkodását hogyha a sajtót, a TV-t, a rádiót tartja vagy használja szellemi forrásként, akkor ezen a forráson keresztül olyan állérteket, olyan fajta szellemi állapítékat kap, amelyek semmi köze sincs az európai hagyományhoz, amelyek Amerikából jön, amelyeknek azonban amerikai identitástartalma sincs. Vagyis Kölcsey figyelmeztetése nemcsak nemzedékének szóló figyelmeztetés, hanem a mi nemzedékünknek szóló figyelmeztetés is.

A XX. században a legnagyobb gondolkodók felfigyeltek arra, hogy a kultúrát általában és az embert általában fenyegeti egy civilizációs betegség, egy civilizációs betegség, Heidegger úgy mondja, hogy az akárikiválás veszélye. Mit jelent az akárikiválás? Azt jelenti, hogy

én, Önök, akik itt ülünk, állunk, beszélgetünk egymással, ha emberi mivoltunkat, identitástudatunkat őrizzük meg, akkor én én vagyok, te te vagy, ő ő, mi mi vagyunk, de hogyha áldoztatva válnak ennek a civilizációs betegségnek, akkor egyikünk sem az ami, hanem mindegyikünk akárikivált. Mindegyikünk behelyettesíthető a másikkal. Egyikünknek sem lesz eredeti, önálló ítélete, véleménye a saját soráról, a környezetéről, a dolgokról, hanem visszatükrözi, szajkózza azokat az ítéleteket, amelyeket naponként belénk táplálnak, amelyek teljesen személytelen, általános jellegű ítéletek és amelyeknek végül is egyetlen egy értelme van, eltömegesíteni az embert, eltömegesíteni a kultúrát. Használhatóvá, kezelhetővé tenni egy nagy-nagy manipuláció számára, a média manipulációja számára.

Nem akarok most ezzel a kérdéssel különös részletességgel foglalkozni, de zárójelben hadd említsem meg. Azért kell az identitás problémájával kapcsolatban itt ezt a zárójel megjelölést megtennem, hogy legalább szűk körökben elhítessem azt embertársaimmal, a médivitának a lényege nem az volt, hogy melyik párt szerez nagyobb befolyást az állami Magyar Rádió és Televízió és a sajtó irányításában, hanem az volt a tétje, hogy megengedjük-e, hogy a média fölénk nőjön, ellenőrizhetetlenné váljon, valóban negyedik hatalmi ággá váljon, és végül a legnagyobb hatalmi ággá, a tudatmanipuláló hatalmi ággá, amelyik aztán mindent maga alá rendel. Maga alá rendel gazdagságot, kultúrát, politikát. Vagy pedig kiépítjük-e azokat a jogi biztosítékokat, garanciákat, amelyek megakadályozzák a médiának ezt az önállóodását, ezt az önálló hatalmi tényezővé válását.

Lámcsak az egészen napi aktualitások politikai problémák így függnek össze egy nagyon mély bölcséleti kérdéssel, az identitás kérdéssel.

Tulajdonképpen mi a nemzeti identitásnak, a nemzeti azonosságának a lényege? Semmi más, mint az, hogy képesek vagyunk-e úgy beépíteni magunkba, gondolkodásunkba, tudatunkba, viselkedésünkbe, értékrendünkbe idegen elemeket, hogy közben ezek folyamatosan a sajátunkká válnak. Mind a kettőt hangsúlyozni kell. Beteg, torz az a személyiség, amelyik elzárkózik az idegentől; beteg, torz az a nemzet, amelyik bezárkózik a saját tradíciójába, amelyik nem nyit felületeket az idegen befogadására. (...)

(Az előadás részlete reméljük felkeltette érdeklődésüket, és megnézik a videofelvételt.)

Rudics Róbert és Tarnóczy Attila országgyűlési képviselők sajtónyilatkozata

Tarnóczy Attila és Rudics Róbert országgyűlési képviselők önálló képviselői indítványban javasolják a parlamentnek "A Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény" módosítását.

Javaslatukban többek között indítványozzák az érettségizettek számára külön közalkalmazotti osztály létesítését, a besorolásnál a tényleges iskolai végzettség figyelembevételét, valamint azt, hogy az 1992. július 1-jét megelőző munkaviszony teljes időtartamát tekintés közalkalmazotti jogviszonyban töltött időnek.

Pontosítást kívánják a "F" kiemelt felső fizetési osztályba sorolás feltételeit, hogy a besorolás országsszerte egységesen történjék, megszüntetve a mai bizonytalan helyzetet, amelyben visszatérést keltő esetek is előfordulnak. Ugyanakkor szabályozni kívánják, hogy a munkahelyi vezető saját döntésével milyen feltételek mellett sorolhatja át beosztottját "F" fizetési osztályba.

Az indítvány részletei a tizenharmadik havi fizetés folyósításának szabályait is.

(1993. október 11-én a Parlament sürgős-séggel elfogadta a javaslat tárgyalását.)

Szép a karádi "Köpönyeg"

Kezemben tartom Karád lapját, a Köpönyegét. Igényes kivitelű, olvasmányos lap, érdemes felapozni. Mi, az Iharosberényi Krónika szerzői és szerkesztői üdvözljük somogyi lapírtásunkat és kívánjuk, hogy minél több számot sikerüljön ilyen színű, tartalmas megjeleníteniük.

Örvendetes látni az ilyen kis - magyar mércével közepes nagyságú települések egyre-másra induló helyi lapjait és a nehéz körülmények között való kitartásukat. E lapok indítói és éltetői általában nem, vagy csak kis részben az önkormányzatok.

Fontos szerepük van ezeknek az újságoknak a települések életében. A helyi televíziók túlnyomó többségét az önkormányzatok tartják fenn és használják saját közéleti és politikai céljaikra.

A választási lehetőségeket jelentő másféle alternatívák helyi sajtó hiányában nem jelenhetnek meg. Az önkormányzati választások közeledtével mindinkább föl fog értékelődni az önkormányzatoktól független sajtó, mint az eltérő vélemények, az alternatívák elsődleges megjelenési helye.

Ezért, aki teheti, támogassa a lapokat szellemi termékkel, technikával vagy pénzzel, hogy azok megélhessék - a demokrácia érdekében - a helyi választásokot.

Örülök, hogy mindezeket a hasznos célokkal és elkötelezettséggel megjelenő Dél-Nyugatban írhatom, annak minden olvasójához.

Tisztelettel: Kardos Ferenc az Iharosberényi Krónika felelős szerkesztője

Rendhagyó észrevétel az új közoktatási törvényhez

Olvasom a sajtót, hallgatom a rádiót, nézem a vitaműsorokat a TV-ben. Különösen odafigyelek a szakterületemmel kapcsolatos véleményekre, nyár óta a közoktatási törvényt illető kritikákra. Igyekezem a bírálatok lényegét megérteni. Nem megy. Azt olvasom, hallom, hogy e törvény úgy ahogy van rossz. Jobb esetben azt, hogy a következő években az új kormány (?) és új Parlament (!) mást sem fog tenni, mint módosítani a törvény egyes paragrafusait, kiküszöbölendő az ellentmondásokat. Mivel a törvény pedagógusellenes, oktatóellenes, jobb esetben szakszerűtlen, nem gondoskodik a végrehajtásról.

Harmadszor is végigolvasom az alapelvekről a törvény bevezetésének szabályozásáig minden sorát. Nem vagyok jogalkotó, nem vagyok közgazdász, csak pedagógus. És azt értem, hogy:

- A törvény garantálja a lelkiismereti és vallás-zabadságot a közoktatásban;

- Biztosítja az etnikai és nemzeti kisebbségek sokoldalú jogait;

- Törvényerőre emeli az oktatási intézmény szabályozásának jogát;

- Intézkedik az intézményfenntartásról és feladatellátásról;

- Kiterjeszti a tankötelevétséget 16 éves korig;

- Szabályozza a közoktatás tartalmi elveit (Nemzeti Alaptanterv, egyedi tantervek készítésének kötelezettsége illetve lehetősége);

- Szigorítja a nevelőkkel és a pedagógusokkal szemben támasztott követelményeket, de nem szabályoz túl;

- Kötelezően előírja a tanulók optimális terhelhetőségét;

- Előírja az iskolaszékek létrehozását, ezzel társadalmasítja a közoktatást;

- Pontosítja az intézmények működése szabályozásának elveit;

- Biztosítja a magyar közoktatási rendszer kapcsolódását a nemzetközi oktatási szervezetekkel;

- Felsorolja az igénybe vehető ingyenes szolgáltatásokat;

- Nem utolsó sorban időt ad a benne foglaltak bevezetésére és az egységes alkalmazásra.

Találom benne én is kormányzati iskolák finanszírozását csak részben vállalja a kormányzat. Erről az jut eszembe, hogy a saját tulajdonban lévő lakások fenntartását sem akarja átvállalni. Az egész ország szegény, csak egyes állampolgárok élnek meg jól. Jó lenne gazdagnak lenni!

Megperszejtélvett volna részletesen szabályozni a minden intézményre egyformán érvényes kötelezettségeket is. Erről meg az jut eszembe, hogy "tárgyilagoss" ellenzéki észrevétel a diktatór feléledésének "újabb" bizonyítékaként láttatni ezt a sok kínlóddással és széleskörű egyeztetéssel megalkotott törvényt.

Kálmán Attila államtitkár egy fórumon megkérdezte: "Kollégák, hányan olvasták a törvényt?" Öten tették fel a kezüket.

Horváth Ferenc

Az Erzsébet tér visszavár...

Hangfoszlányok... "célszerű lenne-e visszahelyezni? ... ezt a szobrot ott kellene tartani, ahol jelenleg van!" Lelkemben pedig ott dübörög; tízezer halott, TÍZEZER HALOTT! Ismét felrezzenek... "mint építész, arról kénytelen nyilatkozni, hogy sajnós az eredeti hely sem volt megfelelő, tehát túlságosan esetlegesnek tartotta az elhelyezést, és nem kimondottan szerencsés elhelyezés volt azon a téren 1930-ban, amikor ott felállították..." Lám, 60 év távlatából ilyen egyszerű ezt kijelenteni! Gondolataimból pedig kitörölhetetlen a történelem... Tízezer halott! Apa, fiú, testvér! Honvédek és népfőlkö! De megint figyelnem kell... "nem kívánnám azt, hogy ez a szobor oda a tere négyelg visszakerüljön! ... hogy visszakerüljön, az nem hazaszeretet kérdése, abban én teljesen biztos vagyok... Hirtelen azt sem tudom, hogy önkormányzati ülésen és Nagykanizsán vagyok-e. Szabad-e felkészületlenül, áligazságok kinyilatkoztatásával embereket becsapni, a "tévedhetetlen" szerepben tetszelegni?! Tudják-e mit cselekszenek? Mert ha igen, akkor bűn minden hamis szó! Hisz négy emberöltő távlatából ez már igaz történelem. A 20-as honvéd gyalogezrednél tízezer hősi halott! Annyi, mint a mai Nagykanizsa csaknem egyötöde... És e sok hős nem érdemel meg egy méltó helyen elhelyezett emlékművet? Sokan jeltelen sírokban fekszenek, vagy csak épp elhantolva... vagy még úgy sem... Minden jóézeres emberek által vezetett falu és város emléket állítottatott halottnak, s mindez nem a legeladugottabb zugban tették. Így volt ez Európa más országaiban, s így volt ez városunkban is 1930-ban. Az Erzsébet téren áll a hősi emlékművek egyik legszebbike - melyre Nagykanizsa méltán büszke lehet -, mígnem 1965-ben az elmúlt rendszer hú kiszolgálói elszállították a Széchenyi térre, s mivel így is túlságosan szem előtt volt, úgy gondolták, végső nyughelye a sétater legyen... És ahogy hallgatom az SZDSZ, MSZP, FIDESZ hozzászólásokat, az az érzésem támad: ha a helyén állna, akkor az áthelyezésről születne szegyetlenjes döntés! Mondhatnám, hogy nem értem, pedig most értem csak igazán...

Másnap első utam a Sétakertbe, az emlékműhöz vezet. Jól esik megpihenni, gondolataimba mélyedni... 20-as honvéd gyalogezred... Sümeg, Zalaegerszeg, Orosztorny, Nagykanizsa, Csáktornya, Kotor... 75 éve mindenhol gyász... 1930. június 1-jén pedig tizenkétezer ember áldozott a 20-as hősök emlékének. Elképzelni is nehéz ezt a napot... Nagykanizsa első köztéri szobránál az Erzsébet téren szeretteikre emlékeztek, fájdalomtól megtört, könnyeikkel küszködve... Szomorú ünnep volt, de ÜNNEP volt!... Nézem a két katonát, apát és fiút. Mit is adhatnak mi azoknak, kik

elementek és soha nem tértek vissza. Csak a nyelveket és az emlékeztet? Nem! Adjuk vissza a méltó helyet Nagykanizsa főterén, ahová megálmodták apáink, nagyapáink, amikor még a hazáját, múltját tisztelő embereket nem cimkézték különböző jellepekkel, amikor nem volt bűn magyarul érezni!... Pedig három éve a rendszerváltásra szavazott az ország! Három éven át az önkormányzat megehetette volna, amit most meg kell tennie!

A három évi tehetetlenség, elhallgatás után íródott meg az újonnan alakult MAGYAROK NEMZETI SZÖVETSÉGE Zala Megyei Szervezetének beadványa a 20-as honvéd gyalogezred emlékművének visszahelyezését kérve, amihez hamarosan csatlakoztak az MDF, FKGP, KDNP, POFOSZ és az MTTSZ helyi szervezetei. Így már egyenes út vezetett ahhoz, hogy az önkormányzat napirendre tűzze. Természetesnek tűnt, hogy Nagykanizsa múltjának tisztelete és az első világháborús hősök emléke miatt Hybl József alkotása ismét elfoglalhatja méltó helyét az Erzsébet téren. A sors szeszélyes... Ha rossz gondolatok vezérik, méginkább... "A Várostejlesztési Bizottság, igazsága alátámasztására olyan "szakértők" véleményét kérte ki, akik talán másképp nem is tudják látni a világot, mint azt a Bizottságban kialakult vélemény mutatja. Pedig egy igazságos döntéshez a múlt alapos ismerete is szükséges. Talán nem ártott volna tudni:

- A műemlékre 1929-ben írtak ki pályázatot. A Budapesten székelő Szobor-Bizottság 7 művész 9 szoborterve közül szinte közfelkiáltással szavazott Hybl József szobrászművész alkotására. A mű az addigi sablonoktól telje-

sen eltérő, új gondolatot valósított meg. A legtöbb emlékszobor haldokló hősöket ábrázol. Ez pedig nem fejezte volna ki a 20-as honvédek harci készségét, vitéz tetteit. Ezért azt a pillanatot örökítette meg, amikor a honvéd (fiú) utolsó rohamot intéz, mellette pedig - váll váll mellett - a népfőlkö (édes-apa) versenyre kel hősiességben fiával. Arcuk mindazt híven juttatja kifejezésre, amit a roham utolsó fázisában, a "vagy-vagy" pillanatában kifejez.

- A szobor felállítása előtt szokás szerint alapkövetelésekre került sor. Egy pléhdobozba helyezték a következő tárgyakat a jövő számára:

- alapítási okmány
- a főváros-1930-as lapjainak azon példányai, amelyek a 20-as szoborral foglalkoznak
- a Zalai Közlöny 1930. évi hűsvéti és május 3-1 száma
- a 20-as honvéd gyalogezred történetét feldolgozó könyv, amit Györy Sándor, a Szobor-Bizottság titkára írt
- az 1930-as Nagykanizsa térképe
- 30 db felvétel az 1930-as városról
- 4 db kép a régi Kanizsáról (szimbolizálva a negyedik évtizedet)
- az 1930-ban forgalomban lévő összes ércpénz 1-1 darabja
- a szobor-modell első és javított (végső) formájának fényképe.

Ez a pléhdoboz - leforrasztott tetővel - még mindig az Erzsébet téren fekszik a régi alapzatban.

- Az 1930. június 1-jei eseménynek országos visszhangja volt. Az emlékművet az előzetes egyeztetés után József főherceg, tábornagy lep-

lezte le és mondott beszédet. Talán az esemény nagyságát érzékelteti: 12 ezer ember vett részt a leleplezési ünnepélyen, és a rádió műsorára tűzte, közvetítette.

- A hős 20-as "nagykanizsai" honvéd gyalogezred háborús érdemei elismerésül abban a ritka kitüntetésben részesült, hogy báró Szurmay Sándor m.kir. honvédelmi miniszter, altábornagy személyében ezredtulajdonost nevezett ki számára.

- Hogy a lakosság (a NÉP, melyről olykor nem a leghízelgőbben nyilatkoznak a mai vezetők) kötődése a szoborhoz milyen erős volt, mi sem bizonyítja jobban: a szobor ára, a 20500 pengő 2/3 része közadakozásból teremtdött, ami nagyrésztben a kiskánizsai családoknak köszönhető - talán érthető módon -, hiszen az ott élő családokat érte a legtöbb veszteség.

Nem tévedek, ha azt mondom: nem kellő alaposággal választotta meg a Polgármesteri Hivatal a "szakértő" csoportot, s nem a tárgyhoz méltóan hozta meg döntését a Várostejlesztési Bizottság. Ezért érthetetlen számomra a polgármester úr és alpolgármester úr keményen hangzó "NEM" szavazata, amellyel a szobor sorsát még egy rövid időre az enyészetnek adták át. Biztos vagyok abban, hogy Nagykanizsa "első" és "második" embere több ilyen súlyos hibát nem követ el. Gondolom már ő is tudja, hogy az emberek érzéseit nem figyelmebe venni, közlegyintéssel elintézni súlyos hiba...

A 20-asok előtti padon gondolataimmal küszködöm... Remélem, e tények napvilágot látva sokakat késztetnek gondolkodásra. Mert én tudom, hogy aki a múltba tekint, csak az képes a jövőt építeni! S a múlttal az eltelt hónapokban nap mint nap találkozunk. Köszönet az önkormányzatnak, amiért alírásgyűjtésre "kötelezett" bennünket. Az alírásgyűjtés nem megalázás, hanem megtiszteltetés volt számunkra. Így ismerhetünk meg olyan igaz embereket, amilyenek a népfőlkö is lehetnek. Azóta barátként találkozunk, s gondolunk egymásra. Nagykanizsa, Kiskánizsa, Bajcsa, Miklósa, Sác, Bagola, Palin! Köszönet mindazoknak, akik a nemes cél érdekében alírásaikat adták, s elnézést kérünk mindazoktól, akikhez egyetlen ív sem jutott el, pedig vártak rá!

És Ti 20-asok! Apa és Fiú! Honvéd és Népfőlkö! Suttogva mondom, hisz oly sokszor bolygatták nyugalmatokat... Úgy fog történni, ahogy az alapító okiratban fekszik az Erzsébet téren...

"Áljon a 20-as Honvédek és Népfőlkök emlékműve Nagykanizsa város főterén az idők véghetetlenségéig! Hirdesse örökké a soha el nem múló hazaszeretetet, önfeledőzást és bajtársi együttérzést!"

"Nagykanizsai" 20-as honvéd gyalogezred!
Az Erzsébet tér visszavár...
Mészáros József

(Az írás az 1993. szeptember 20-i döntés előtt készült. A szerk.)

Tisztelt Olvasó!

Olyan sokan vettek részt abban a munkában, amely végülis a 20-as honvéd gyalogezred emlékművének visszahelyezéséhez vezetett, hogy a megörökíthető történetek száma nem is mérhető föl. A sok kedves esemény képviselőjében álljon most itt csak egyetlen mozzanat.

1993. szeptember 20-án délután végre megszületett a visszahelyezésről szóló közgyűlési döntés. Másnap reggel személyesen hozta gépelt levélét Berkes József, melyben javaslatot tesz a további teendőkre. A levélből csak néhány részlet idézek, mely jelzi, hogy írója mennyire nem ideologikusan közelített az ügyhöz - hiszen számára annak értéke magától értetődő -, hanem praktikus, a kezdeményező városiakó belső biztonságával.

"MDF Városi Szervezete, Czupi Gyula Elnök Úrnak Nagykanizsa

Tisztelt Elnök Úr!

Örömmel hallgattam tegnap az önkormányzati gyűlésen felszólalásait a 20-as emlékmű visszahelyezése ügyében, melynek megvalósításáért Szalai Károly lakótársammal magam is tevékenykedtem. (...)

Az emlékművet a jelenlegi állapotában felfelé, nézetrajzát és az eredeti helyének képeit csatolom!

Véleményem szerint a jelenlegi helyen a bontást a városi munkások bevonásával azonnal meg kellene kezdeni, le kellene emeltetni a bronzszobrot és szét kellene szedni az alapzatát.

Egyidejűleg fel kellene tárnai a téren meglévő régi alapot és ott pontosan kijelölni a visszahelyezendő emlékmű helyét és szintjét és haladéktalanul elkészíteni az alap kiegészítését! (...)

Amint lehet, társadalmi munkában mielőbb el kell készíteni, és úgy hiszem, hogy a teljes visszahelyezést el lehetne ilyen módon intézni!

Felhívom még a figyelmet arra, hogy az eredeti helyen egy alacsony kerítése is volt a szobornak, ez a mostani helyen nincs meg, de az Erzsébet téren - esetleg a felállítás után későbbi időpontra is el lehetne készíteni, az eredeti állapotnak megfelelően.

Nagykanizsa, 1993. szeptember 21.

Berkes József Nagykanizsa

A levél következménye az lett, hogy még aznap egy, a kezdeményezésünkre összeírt tanácskozáson az abban foglaltakkal harmonizáló elhatározás született, mely segíti a végső megvalósulást.

Köszönet Berkes Józsefnek és mindenkinek, aki tett ezért az ügyért. Neki külön azért is, mert önzetlenül elvégezte a tervezési munkákat.

Az alíráások gyűjtésekor sokan végeztek igen intenzív gyűjtést. Kiemelkedik közülük Szalai Károly, aki az összes alírásnak körülbelül 1/4-ét egyedül gyűjtötte soknapi munkával.

Köszönet érte.

Tisztelt Olvasó!

Kívánom Önöknek és mindannyiunknak is, hogy a két idős férfi magabiztosságával éljük a városiakó mindegyikét megillető életünket. Mert arra születünk, hogy a világ, az ország és a város eseményeinek ne csupán elszervezőjé, hanem befolyásoló is legyünk.

Barátsággal: Czupi Gyula

Nem - tartózkodom - igen szavazat a 20-as szobor visszahelyezésére

Tiszteleg a NEM-mel szavazók és a tartózkodók véleményét, köszönet az IGEN-nel szavazóknak. Az 1993. szeptember 20-án a 20-as honvéd gyalogezred emlékművének visszaállítása ügyében a jelenlévő képviselők által leadott szavazatok.

NEM-mel szavazott: Czobor Zoltán (SZDSZ), Krámer József (SZDSZ), Lehota János (FIDESZ), Pilczér Éva (FIDESZ), Sneff Mária (FIDESZ), Stramler Lajos (FIDESZ)

Tartózkodott a szavazáskor: Dr. Csákai Iván (FIDESZ), Jancsi György (SZDSZ)

IGEN-nel szavazott: Balassa Béla (SZDSZ), Balogh György (SZDSZ), Dr. Bogár Gáspár (KDNP), Böröcz Zoltán (MSZP), Czotterné Ivády Zsuzsa (MDF), Czupi Gyula (MDF), Farkas Zoltán (FIDESZ), Jesch Aladár (SZDSZ), Dr. Kereski István (SZDSZ), Koczfán Ferenc (KDNP), Kovács János (KDNP-MDF), Magyar József (MDF), Marton István (MDF), Dr. Matoltsyné Dr. Horváth Agnes (SZDSZ), Németh László (MDF), Palotás Tibor (független), Takács Zoltán (MDF)

(csak) 5 éve (már)
1988. október 22-én alakult meg
a Magyar Demokrata Fórum
Nagykanizsai Szervezete.

Kanizsai költségvetések

(Gondolatok Nagykanizsa önkormányzatának költségvetéseiről)

A város éves költségvetéséről - az önkormányzati testület megalakulása óta minden alkalommal - a tárgyévet megelőző év utolsó nyegyedében - koncepció szintjén - kezdődik meg a költségvetési vita. Majd évente változóan, három-nyolc menetben tart az első nyegyed vége előtti elfogadásig.

Az induló 1990. év költségvetésének teljesítéséhez a Megyei Jogú Város Közgyűlésének nem sok köze volt, de az azt követő két év terv- és tényezései, valamint az ezévi költségvetés elfogadása teljes mértékben a testület felelőssége. Elsősorban természetesen a várost vezető SZDSZ-FIDESZ koalícióé, akik sorozatos konstruktív javaslatainak ellenére mindig ugyanabba a hibába esnek - egyre növekvő mértékben. Ezt valószínűleg érzékelik ők is, mivel az idei évben csupán a minimális 15 szavazattal fogadták el a Megyei Jogú Város eddigi legrosszabb költségvetését. A három költségvetési év főbb számaait mutatja be táblázatomban.

Év	Tervezett bev. és kiadás	Tényleges kiadás	Eltérés	Teljesítés
	(millió forintban)			Eredeti előirányzat (%)
1990.	—	1.704	—	—
1991.	1.867	2.340	473	125,3
1992.	2.761	3.147	386	114,0
1993. i.f.	1.632	1.628	-4	99,8
1993	3.263	—	—	—

Az ezévi költségvetést készítői egészen biztosan nem tudták volna elfogadattatni a költségvetéssel, ha az előző évi zárszámadásra - egyébként az eljárási renddel összhangban - nem kétféle hónappal később került volna sor. Akkor ugyanis minden önkormányzati képviselő előtt világos lett volna az, amit már a költségvetés vitájakor kifejtettem, hogy ez lesz az első olyan költségvetés a testület életében, amikor a tárgyévi tervszám alatta marad az

előző évi tényzárnak. Ez azért van így, mert a 3 milliárd 263 millió forintból - a 200 millió forint hitelt levonva - a saját forrás mindössze 3 milliárd 63 millió Ft, vagyis 84 millió forinttal kevesebb a tavalyi - érdemi hitelfelvétel nélküli - tényleges költségénél. A tavalyi évre 66 millió forint fejlesztési célú hitel felvétele szerepelt a költségvetésben, de mivel nem volt rá szükség - elsősorban a bevételek tervezett meghaladó növekedése miatt - ez elmaradt. Az idei 84 millió forintos források csökkenését teljességgel elfogadhatatlan, csak a szándékos és súlyos alultervezéssel magyarázható, mellyel a testületet félrevezették, és ezen keresztül a város polgárait becsapták a költségvetés készítői. A már említett ezévi 200 millió forint hitelfelvétel a költségvetésben rögzített feladatok végrehajtásához - annak feleslegessége miatt - kizártnak tartom, csak a tavalyi léggömb megháromszorozódásának tekintem. Az idei év terv- és tényezései egybevetve szembeötlő, hogy az 1.791 millió forint fél éves bevétel és az 1.628 millió forint tényleges kiadás közötti különbség 163 millió forint többletet jelent, ami a fél éves kiadások 10%-át meghaladó összeg. Érdekesesség, hogy a tervezett kiadásokat ekkora bevételi többlet mellett sem tudták teljesíteni. A korábbi évek számaait átvizsgálva az arányok hasonlóak, illetve ezt meghaladóak.

A tervezett 200 millió forint összegű hiteltől - az első három negyedében - felvételre még nem került sor. Ezért is meglepő, hogy a fél éves költségvetés teljesítéséről szóló beszámoló az év végéig 58-73 millió forint hiányt prognosztizált. A számok részletes vizsgálata ezt nem igazolja. Ilyen megállapításokat a Hivatal vezetése a tények ismeretében nem tehetne. Közvetve ez is bizonyítja ama korábban tett közgyűlési kijelentésem, hogy a Hivatal, illetve néhány vezetője a Megyei Jogú Város közgyűlését maga alá gyűrte.

Ma már teljes bizonyossággal jelenthető ki, hogy a kitűzött célok megvalósulása esetén az **idei költségvetés végösszege legalább félmilliárd forinttal haladja meg az eredetileg tervezettét**, azaz az infláció ütemét meghaladó a növekmény. Sajnos, most

sem mondhatok mást, mint amit a közgyűlésen és a sajtóban részletesen már többször kifejtettem, vagyis a költségvetés spontán túlteljesüléseinek legfőbb veszélye, hogy a többletbevételek szinte észrevétel nélkül használnának fel, s emiatt fontos célok megvalósulása elmarad, illetve elmarad. (Például: belső körgyűrű kialakítása a Zrínyi utca meghosszabbításával az Eötvös térig, könyvtárépítés stb.). A táblázat alapján az is látható, hogy a város által elkölthető összeg az elmúlt két évben 85%-kal nőtt. Ez az infláció mértékének két év alatti mintegy 65%-os növekedését figyelembe véve is **20%-os reálérték növekedést jelent**. Azaz a város pénze nemcsak összegében, hanem értékében is jelentősen szaporodott, még ha az elért eredmények ezt nem is tükrözik minden területen. A költségvetés szerkezetének korszerűsítése - ha három év alatt nem történt meg - ma már biztosan állítható, hogy a következő testület feladata lesz, mert a fő feladatok újszerű megoldási stratégiájának kialakítása nélkül ez elképzelhetetlen. A pénzühiány és a pénzcsökés olyan igy együtt vannak jelen a költségvetésben, másként fogalmazva rossz rendszerben nem lehet jól dolgozni! Például a sokat emlegetett oktatási koncepció hiánya miatt elmaradt intézkedések évente legalább 100 millió forint veszteséget okoznak a városnak. A jelenlegi pazarló gazdálkodás mellett pénzühiányra hivatkozni, és egyidejűleg az eladósodás rémét a falra festeni megítélésem szerint erkölcsstelen. Tán meglepő, de nem elhanyagolható az a tény, hogy ez az önkormányzat - saját elhatározásából - a mai napig még nem vett fel fejlesztési célú hitelt! (Az 1991. évi 50 millió forint ilyen célú hitel felvételét a szennyvíztisztító mű befejezéséhez még elődeink elhatározták.)

Vajon az MHB helyi igazgatósága melletti gróf Széchenyi István ábrázoló mellszobor feliratánál elidőztek-e a költségvetést így megszavazó képviselőtársaim? Nem valószínű, mert akkor a szavazásnál képművelő lebegett volna a gróf ma is időszerű mondané: "A hitel híja szinte minden mozgást elakaszt."

A következő évi költségvetésben a fejlesztéseknél féltő, hogy a "Kórház miatt úgy sem jut másra" szemlélet kényelme érvényesül, nem pedig Széchenyié. A négy év alatt félmilliárdot meghaladó saját forrást igénylő rekonstrukció mellett - a város és intézményeinek ésszerűbb üzemeltetésével - a 4-5 milliárd forintos évi költségvetésből sok egyéb célra is juthatna pénz. Egyébként a költségvetés szerkezetének sürgős korszerűsítése nélkül a továbbiakban sem történhet más, mint a viszonylagos szegénység egyenes szétterítése, vagyis a város pénzügyi erőforrásainak az optimálisról messze elmaradó kihasználása.

Marion István
önkormányzati képviselő

Szükség van-e hadseregnek?

Az augusztusban sugárzott Hómérő című tévéadás egyik szövevénye kijelentette, hogy hadseregnek hazánkban nincs szüksége.

Az illetőt talán József Attila azon versének sorai készítették e minden realitást nélkülözött kijelentésére, mely szerint a Kárpát-medencében élő békés nemzeteknek "közös dolgaik" vannak és nem is kevés mennyiségben. Sajnos - mindenki tudja -, hogy a közös dolgok végzése csak szépnek hangzó elképzelés volt eddig. Helyettük az egymással való szembenállás tényi valóság a trianoni és a párizsi békék óta, s manapság is. Ugyanis manapság a déli határainkhoz túl közeli - soha véget érni nem akaró - háború menekült, előldözött magyarjainak és más nemzetiségű szerencsétlenjeinek befogadása a "közös dolgok" helyett majdnem teljesen a mi feladatunk lett, kevés külföldi támogatással. Utóbbi magatartásunk szorb szomszédainknál ellenük irányuló gesztusnak is minősülhet, esetleg támadásra adhatja okot. Akkor pedig - ha a Hómérő szövevényére hallgatunk - hadsereg hiányában csak tartunk fel a kezinket!?

A mi pacifista mindenáron békét erőltető oktatónk hallhatott arról is, miszerint az ideális államforma az erőszakmentesség (katonaság, rendőrség stb.) nélkülözött békés polgári együttélés. Ezt egy egyetemi tanár is tanította a 30-as években. Folytatásként azonban kiegészítette azzal, hogy ilyen, erőszakmentesség nélkül a közösség csak akkor lenne megvalósítható, ha a Földön nem emberek, hanem angyalok élének. Mi magyarok sem vagyunk angyalok, de szomszédaink talán még kevésbé azok.

Linder Béla sem akart katonát látni 1918 végén, meg is lett a következménye: Kun Bélaék léptek színré.

A FIDESZ egyik vezetője le akarta csökkenteni a százezer főből álló mai, korszerűnek még nem nagyon minősíthető haderőnket hatvan ezer főt számlálóira.

Szerencse, hogy Fűr Lajos honvédelmi miniszterünk az ilyen naív javaslatot nem hallgatja meg, hanem a lehetőségen belül mindent elkövet, hogy egy kellő létszámú, jól felszerelt és kiképzett hadseregünk meg tudja védeni hazánkat úgy, hogy annak keleti határa ne a Tisza, a déli pedig ne a Balaton legyen, mert úgy egy szomszédaink pár évtizede ilyen legújabb magyar határokról is álmodoztak szűkebb, sőt talán tágabb körökben is!

Dr. Pais János

Munkahelye védelmében (is) vásároljon magyar árut!

Rosszkedvünk tele

Ritka élmény manapság elégedett emberekkel találkozni. Az állampolgárok többsége borúlátó: panaszkodnak a nehéz megélhetési viszonyokra, vég nélkül sorolják a gondokat, de nem tudják, vagy nem akarják észrevenni a pozitív történéseket. Az elmúlt hetek moszkvai eseményeinek fényében sem tudatosult honfitársainkban annak a jelentősége, hogy nincsenek idegen csapatok hazánk fölédjén, valamint, hogy a kormány garanciái tudja az ország kormányozhatóságát, stabilitását, külső és belső biztonságát.

Az átmenet tengernyi gyötlemmel jár, ez ténykérdés. A tulajdoni szerkezet átalakítása, a külső piacok elvesztése, a gazdasági embargó és a világgazdasági recesszió tovább súlyosbítja gazdaságunk meglévő bajait.

A veszteséges vállalatok felszámolása, a munkanélküliség tömeges megjelenése, egyes rétegek elszegényedése kínos, de elkerülhetetlen jelenségek. A szociálpolitika kiépüléseben lévő intézményrendszerre hivatott gondoskodni a nehéz helyzetbe került családokról. A műtét fájdalmas, a kezelés mellékhatásokkal jár, de mindezért az orvosra haragudni oktalanság. A gazdaság csökkenő teljesítménye mellett olyan mértékű fejlesztésekre került sor - különösen a falvakban - az Antall-kormány 3 esztendeje alatt, mint történelmünkben talán még soha.

1994-re mindenütt lesz egészséges ivóvíz, jelentős ütemben bővül a gáz-

és szennyvízhálózat. 1995 tavaszára az egész megyében kiépül a nemzetközi távhívásra is alkalmas telefonterminálrendszer, fejlődik a településeket összekötő út és kerékpárút hálózat, valamint új határátkelőhelyek nyílnak. A méltán legendás Klebelsberg Kunó által nem épült ennyi iskola és tanterem, nem is beszélve a tornatermek számarának gyarapodásáról.

A városokban folytak a kórházrekonstrukciók. Évtizedeken át sorvadó kicsi falvak élete kelnek, csinósítják meg megmaradt intézményeiket, aszfaltozták a sáros utakat és sok helyütt a kábeltévé hálózat is kiépült. Mindez többségében költségvetési forrásokból valósul meg és olyan természetes, mintha mindig is így történt volna. A történelem ismétli önmagát: a mai helyzet kísérteties hasonlóságot mutat a Krisztus előtti történésekkel:

"És telemélé zavart az egész gyülekezet, és sírta a nép azon az éjszakán. És mindnyájan zúgolódnának Mózes ellen és Áron ellen Izráel fia, és monda nékik az egész gyülekezet:

Vajha meghaltunk volna Egyiptom földén! vagy ebben a pusztában vajha meghalnánk!"

(Mózes IV. 14. 1-2.)

Az út az ígéret földjére a sivatagon át vezet.

De hitelt mondogt néktek: az út végén ott van Kánaán.

Rudics Róbert

Szimbolikus történelmi igazságtétel és egy politikai anekdota

Népi kezdeményezésre visszatér száműzetéséből Nagykanizsa főterére a 20-as honvédek és népfelkelők emlékműve.

Az úgy előzményei: az emlékmű ott áll a város főterén a 60-as évekig a tér sarkában, fák árnyékában. A tér közepére az orosz megszálló hadsereg 1945 nyarán úgy nevezett "felszabadulási emlékművet" építtetett, körülkrakva harcokcsival, ágyúkkal, katonai sírokkal. A közel 20 méter magas szobor tetején egy orosz katona szobra áll, lövésre kész fegyverrel örvize "a békét" - jobban mondva az orosz megszállást.

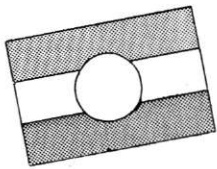
A városba látogató Rákosi Mátyásnak is szemet szűrt már e "kettősség", és kijelentette híveinek, hogy legközelebb nem szeretné már a helyén látni a szobrot. Természetesen nem a megszállókat, hanem az ezredét.

Arra azonban csak a 60-as évek közepén merészkedtek a város akkori urai, hogy "városrendezési" okokból a honvédek emlékművet egy kisebb, eldugottabb térre helyezték át. (Csak megjegyezni kívánjuk azt is, hogy az orosz emlékmű tetejéről is lebukfencelt 1956-ban a katona szobra és sokkal békésebb pózban, lábhoz tett fegyverrel került ismét felállításra, alacsonyabb szinten.)

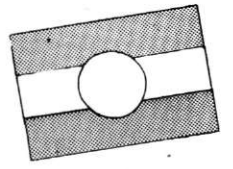
Az utolsó közt Kanizsán is lebontásra került a megszállók emlékműve.

A 20-as szobor visszahelyezését eredeti helyére pedig végre elhatározta a város. Ez is igazságtétel.

Szalai Károly

1956 Nagykanizsa 1956

(Néhány emlékkép és dokumentum a forradalom napjaiból)

Nagykanizsán 1989. október 23-án emlékeztek meg először - a helyi MDF-esek szervezésében - az 1956-os forradalomról és szabadságharcáról. Akkor került felállításra és felavatásra a Károlyi kertben az 1956-1989 feliratú kopjafa is, mely Németh Ferenc fataragó munkája. A hely kiválasztásával egyben az események kanizsai áldozatainak is emléket állítottak. Azóta nemzeti ünnepé vált október 23.

1989. óta Nagykanizsán az 1956-os helyi események néhány helyszínét végigjáró ünnepi sétával emlékezik a város. Nincsen azonban feldolgozva ennek az időszaknak, sem az azt követő megtörténésnek a története. A most közölt híradások csonkasága, talán pontatlansága is remélem a helytörténettel foglalkozókat és főként a kortársakat, az események tevékeny résztvevőit arra ösztökéli, hogy

pontosabb, részletes és hiteles képet adjanak az időszakról. Bár csonka és hiányos az a kép, mely kirajzolódhat a ZALA és az ÚJ ZALA 1956. október 25. november 4-ig megjelent számaiban, mégis - egyedüli "könyven" hozzáférhető forrásként - vissza tud talán valamit adni a kanizsai eseményekből, főként azok hangulatából.

1956. október 25.

A 25-én, csütörtökön Nagykanizsán történt eseményekről így számol be a Zala 26-i rendkívüli kiadása:

• **Éjszakai jelentések Kanizsáról •**
A Dunántúli Kőolajipari Gépgyár dolgozói tegnap délután Kádár János és Nagy Imre elvtársak rádióbeszède után fegyelmzett sorokban, nemzetiszínű

zászlók alatt vonultak fel a kanizsai utcákon. Éltették a független magyar kormányt, a magyar függetlenséget. Felvonulásukkal kifejezték bizalmukat az új párt- és kormányvezetést iránt.

Bár a kanizsai felvonulás rendben lezajlott, azt követően az ifjúság egy csoportja a város útvonalain haladva leszedte a hivatalok és intézmények népköztársasági címeres tábláit, majd a Szabadság téri szovjet emlékművet döntötte le.

Az emlékkép szerint ezen a napon szerezte vissza a város az addig győgszerraktárrént használt kórházi kápolnát. A felsőtemplom könyvébe az események és a kápolna visszaszerzése kapcsán a következő bejegyzés került:

1956. október 23-án nagy nemzeti felkelés volt. Nagykanizsán is felvonult az ifjúság, de nagy és véres zavargások nem voltak, ennek eredménye volt a kórházi kápolna visszaadása. 1956. november 18-án ünnepélyes szentelés és nagymise volt szentbeszéddel, rengeteg nép jelenlétében. Dr. Bendí István esperes úr úgy rendelkezett, hogy ezután minden vasár- és ünnepnapon de 7.30 órakor lesz szentmise a kórházi kápolnában, míg a püspök úr nem rendelkezik, 14.30 órakor pedig litánia. A mise a pápai és a magyar himnusz eléneklésével ért véget.

1956. október 26.

A 26-i rendkívüli kiadás már az aznapi, kora délutánig történt eseményekről is beszámolt.

• **A legfrissebb jelentés Kanizsáról •**
Csütörtökön késő estig tartó tüntetés után pénteken reggel a gimnázium diákjai nyitották meg Nagykanizsa város dolgozóinak tüntető felvonulását. A diákokhoz csatlakoztak a MÁV, a posta, a MÁVAUT dolgozói, majd a gépgyáriak, akikkel együtt a Petőfi-szoborhoz vonultak, ahol előadták követeléseiket, Altai József MÁV-dolgozó elszavolta a Talpra magyar-t. A rögtönzött nagyszabású ünnepséget a Himnusz és a Szózat eléneklése zárta be. A többzese, beláthatatlan nagyságú tömeg azután a Dózsa György lakत्याa elé vonult és követelte, hogy a néphadsereg alakulatai csatlakozzanak a tüntetőkhöz. A készenlében lévő honvédségi alakulatok közül Öveges József katonai parancsnok, a katonai zenekar és egy szakasz honvéd csatlakozását engedélyezte. A tömeg óriási lelkesedéssel fogadta a körükbe lépő harcosokat, és a Kosuth-nótát énekelve vonultak vissza a városba. A hatalmas tömeg követelte a szovjet csapatok azonnali kivonását, éltette a budapesti ifjúságot, amnesztáciát követelt a budapesti harcokban résztvevő fiataloknak. A tömeg gyűlöletet fejezte ki a régi pártvezetés ellen, és követelte Rákosi és Gerő felelősségére vonását. Visszafelé jövet a tömeg ugyancsak a 48-as szobornál gyűlt össze, majd a Katonazenekar hangjaival ismét elénekelte a Himnuszot. Délután 2 óra körül a város visszanyerte szokásos képét, bár egyre-másra vonultak még fiatalokkal megrakott teherautók, amelyeken piros-fehér-zöld zászlót lenget a szél.

(h)
A Kanizsai Almanach, mely - reméljük belátható időn belül - újra megjelenik, összeállítását közöl az 1956-os októberi forradalom nagykanizsai eseményeiről, főként a korabeli megyei sajtó híradásait felhasználva. Várhatóan néhány fénykép is megjelenik az akkori eseményekről. A fenti részlet az összeállításból való. **a szerk.**

Október 28-án a Zala Megyei Műnastanács lapjaként Új Zala címmel jelent meg az újság. A 26-i kanizsai eseményekről - összefoglalóan - így számolt be a lap tudósítója (nem közöljük a teljes szöveget, mert félreérthető, a pontos kiigazítás-hoz pedig nem rendelkezünk adattal, a kihagyásokkal itt is (...) jellel jelöltük):

• Véres esti órák pénteken Nagykanizsán •

(Tudósítónktól)
(...) A város minden üzemének dolgozó impozáns tömegben és megnyerő fegyelmel vonultak nemzetiszínű zászlók alatt az utcán. Kiálltak követeléseik mellett, felszabadult érzelmekkel énekeltek a magyar nemzet dalait.

(...) Budapestre akart menni az ifjúság egy része, hogy élelmiszert vigyen Budapest lakosságának és a harcolóknak. Am valaki, vagy valakik feldobtak egy új jelszót: - Vigyünk fegyvert Budapestre stnek!

(...) A tömeg egy része a laktanyához vonult, ahol fegyvereket követelt. Bernyomultak a laktanyaiba. A karhatalom, Öveges József őrnaggyal végtelen nyugalommal bánt a követelőzőkkel. De természetesen fegyvert nem adtak. Baráti, kemény fellépéssel sikerült eltávolítani a laktanyákból a csoportokat. Körülbelül ebben az időpontban bent a városban egy lövéstől Skerlágth Józsefné 52 éves nagykanizsai asszony a mozi bejáratánál öngyesezett és pár percen belül meghalt. A tömeg a pártbizottságon székelő katonai csoportot okolta az asszony haláláért. Fellángoltak az indulatok. Fegyvert követeltek minden áron, hogy támadást indítsanak a pártbizottság épülete ellen. Pár percen belül páncélosok jelentek meg a pártbizottság előtt, illetve a város utcáin. Ekkor már egyet másra lehetett hallani a lövések zaját. Csoport rohanta meg a honvédségi löszerraktárt, lőttek a harcokcsikat. A karhatalom természetesen mindenütt ellenállt.

(...) A haláleset után közvetlenül ott voltam a Sugár úti vérfojtónál, ahol Éles Renée, és több általam ismeretlen szemtanú azt állította, hogy a lövés váratlanul jött, a kézigránát robbanásokkal egyidőben. Ebben a pillanatban még lehetetlen minden szempontból hiteles és eseményeszerű tájékoztatást nyújtani a nagykanizsai véres péntekről.

(...) Tankok, harcokcsik, fegyveres alakulatok cirkálnak a városban. Szombat délután 5-től vasárnap reggel 6-ig tilos az utcán járni.

- Nyugalommal és barátsággal közeledtünk és közeledünk most a város lakóihoz és rajta leszünk, hogy a lakosság élete és vagyona teljes biztonságban legyen. Fontos az, hogy mielőbb helyreálljon az igazi öntudatos, békés rend - mondotta Öveges József őrnagy, a helyőrség parancsnoka.

(h)
A Kanizsai Almanach, mely - reméljük belátható időn belül - újra megjelenik, összeállítását közöl az 1956-os októberi forradalom nagykanizsai eseményeiről, főként a korabeli megyei sajtó híradásait felhasználva. Várhatóan néhány fénykép is megjelenik az akkori eseményekről. A fenti részlet az összeállításból való. **a szerk.**

Felhívás

Kérjük azokat, akiknek 1956-os kanizsai és zalai vonatkozású dokumentum (írás, fénykép) van a birtokában, bocsássák szerkesztőségünk rendelkezésére. Ha erre nincs mód, akkor tegyék lehetővé, hogy reprodukció, másolat készüljön a dokumentumról.

Címünk 8800 Nagykanizsa, Ady u. 1., Dél-Nyugat Segítségüket előre is köszönjük.

1956 Kárpátalján...

(Visszaemlékezés...)

Tudom, mostanság sokan és sokat írtak 1956-ról, mégis szeretnék magam is ehhez a témához hozzátenni valamit. Emlékszem azokra az időkre akkor 26 éves voltam, Kárpátalján.

Azokban az októberi napokban Csap határállomáson a műszaki kocsiszolgálatnál művezetőként dolgoztam az SZD (szovjet) vasútnál. Csap, mint köztudott, Záhony közvetlen szomszédos (határ-) állomása, ott laktam 1969-ig, majd áttelepültem Magyarországra. Amire ilyen hosszú idő múltán visszaemlékszem, az októberi-novemberi napokkal kapcsolatban, az a következő:

Az 1956. október 23-t követő napokban Csap 4-5 szovjet katonavonat tankokkal, harcjárművekkel megrakottan várt továbbításra magyarországi rendeltetéssel. Záhony természetesen nem fogadta a szállítmányokat, ezért ezek napokon át ott veszteltek. Nem fogadták ezeket a vonatokat a csehszlovákok sem, hiába tettek erre a szovjetek kísérletet. A fentiek miatt a harcok csak "lábon", közönten tudtak felvonulni a forradalom leverésére. Napokon át dűbörögtek a tankok száza Záhony irányába. Azt beszélték abban az időben, hogy Csap és Záhony között, a vasúti hídon a sínparra talpfákat raktak le (akkor még közúti híd nem volt a két ország között) és így mentek át a kárpát Magyarországra. A bevonulás mindjárt a 23-i események után kezdődött és több napon át tartott.

A budapesti eseményekről ott Kárpátalján csak annyit tudhattunk, amennyit a magyar rádió adásából tudni lehetett.

Csapon, a lakásunktól nem messze egy fa tőrszere az utcánkban valaki egy röpcédulát (szórolapot) helyezett el, amely kézírással készült és állítólag a hatóság (milícia) még a hajnali órákban átváltozott. A szórolapot én nem láttam, szövegét nem olvastam, állítólag olyasmi volt rá felírva, hogy: "ne bántsátok a magyarokat, ők semmi rosszat nem akarnak, csak szabadon szeretnének élni"... A felhívást a szovjet vezetésnek szánták!

Ezekben a napokban engem és néhány barátomat, beidéztek a városi miliciára, ahol udvariasan helyet kínáltak, és saját kezűleg le kellett írnom az életrajzomat. Úrügyül az szolgált, hogy az utóbbi években megváltozott a keresztnemem (Vasziljából Ladiszláv, majd László lettem). Csak később tudtam meg, hogy az életrajz megírása arra kellet, hogy összehasonlítsák a kézírásomat, a fent említett szórolapot megíró irásával...

Feltételeztek, hogy esetleg én írtam az a szöveget. A feltételezést arra alapozták, hogy édesapám 1946-ban, politikai indítatásból, mint református lelkész, teljesen ártatlanul 5 évi börtönbüntetésre, 3 év száműzésre (Szibériába), és teljes vagyonelkobzásra ítélték, tehát én nem vagyok híve a rendszernek, esetleg én írtam meg a szórolapot. De nem én írtam, így nem lett bántódásom. A továbbiakban a fentiek miatt békén hagytak...

Itt kívánom megjegyezni, hogy édesapám 1948-ban Szibériában, lágerben meghalt, végtagjai elfagytak a szörnyű hidegben. Azóta rehabilitálták, ártatlannak lett nyilvánítva az Ukrán Legfelső Ügyészség által 1991-ben.

Még egy epizódra emlékszem abból az időből. 1956. november első napjaiban Csap vasútállomás átrakó pályaudvarán napokon át 6-8 darab, négytengelyes (60 tonnás) vasúti fedett teherkocsiból álló szerelvényt (vonatrészt) állítottak össze, illetve készítették elő. Ez abból állt, hogy az ablakokat vasráccsal látták el, tehát foglyoszállításra tették alkalmassá ezeket a kocsikat. Egy éjszaka ezek a kocsik eltűntek Csapról, hogy hová és hogyan, azt csak azok a vasutasok tudnák megmondani, akik azon az éjszakán szolgálatban voltak, ha még el közülük valaki. Természetesen ott erről abban az időben, és még utána sokáig nem volt szabad beszélni...

Azt rebesgették nemsokkal később, hogy fiatal magyar forradalmárokat szállítottak ezekben a kocsikban valahova. Olyanokat, akik az októberi események alatt és után, harc közben fogságba estek... De az is szöveges tárgya volt, hogy olyan szovjet katonákat szállítottak el ezekben a kocsikban, akik (ha voltak ilyenek) az események sodrásában áttáltak a felkelők oldalára...

A Kárpátalján élő magyarok, legábbis azok, akik környezetben étek abban az időben, nagy figyelemmel kísérték az októberi eseményeket. Reménykedtünk a reménykedőkkel, csüggedtünk a csüggedőkkel! Segíteni nem állt módunkban, az együttérzésen kívül mást nem tehettünk. Szomorúan hallottuk az ungvári rádió hullámhosszán a Kádár-beszédet, hogy "elvégeztetett", a forradalom elveszett...

Láttuk a kiégett tankok, páncélaútók tömegeit, ahogyan "óskavasként" szállították haza az Únióba, ez némi elégtételül szolgált sokaknak. Nekünk a forradalom leverése éppen úgy fáj, mint az itteni magyaroknak. Nekünk, kárpátaljai magyaroknak, akkor is és most is, a Haza Magyarországa, és az marad "mindörökké"! Ott és akkor, azokban a szörnyű napokban együttérztünk a magyarsággal, a magyar rádió híreire vártunk, lestük, együtt könnyeztük meg az Ady-verset, amely úgy fejeződik be (akkor többször elhangzott a Magyar Rádióban), hogy: "Testamentumot szörnyűt írni, És sírni, sírni, sírni..."

Akkor 26 éves voltam, most 63 vagyok, mindig biztattam a környezetemben élőket, hogy: "Lesz még magyar kibontakozás, lesz még szebb jövő, lesz még szabad, független Magyarország!"...

Balogh László

Fejtő Ferenc és Rózsás János Nagykanizsa díszpolgárai

Gratulálunk mindkettőjüknek. Kívánjuk, hogy jó egészségben és alkotókedvben, hosszú ideig viseljék a kitüntető címet!

Lapunk kiadója az az alapítvány, mely Rózsás Jánost a címre javasolta.

A kitüntetés átadásának alkalmából közöljük az ajánló szavakat és Rózsás János gondolatait a cím adományozása kapcsán.

Javaslat Nagykanizsa Megyei Jogú város Díszpolgára címére

Tisztelt Közgyűlés!

Fennállása óta Nagykanizsa Város Közgyűlése nem adományozott díszpolgári címet. A nemrégiben meghozott rendelet lehetővé teszi a cím adományozását. Az a véleményünk, hogy a rendszerváltás egyik szimbolikus megjelenítése az, ha e társadalmi elismerésben olyan személyiségek részesülnek, akik a korábbi időszakban szóba sem jöhettek. Fontosnak tartjuk azt is, hogy olyanok is részesüljenek elismerésben, akik ma is Nagykanizsán élnek.

Ezen bevezető mondatok után megfontolónak tartjuk, hogy akár egy éven belül többen is kaphassák meg ezt a címet.

Javasoljuk, hogy Rózsás János kapja meg városunk díszpolgári címét. Ő életének egy szakaszában olyan megpróbáltatásokon esett át, amelyek megőrkítésére csak nagyon kevesek vállalkozhattak, egyszerűen azért, mert a szovjet Gulagokról száz emberből csupán három jutott haza. Életének erről a szakaszáról készült könyve a "Keserű Ifjúság" körülbelül százezer magyar és sok millió más nemzetiségű embernek állít emléket. Emlékezése a tárgyi hitelességen túl olyan emberi-erkölcsi tartást mu-

tat, amely mindannyiunk számára példaértékű. A mű értékei alapján csak Szolzsenyicin Nobel-díjas, orosz származású író munkáihoz hasonlítható.

Maga Szolzsenyicin nagy művében, a Gulag szigetecsoportban, 4 oldalas méltatásban emlékezik meg Rózsás Jánosról, akiben olyan egyszerű embert ismert meg, aki az orosz kultúra szerelmese, és nem az orosz nép gyűlöltje lett embertelen fogvatartása ideje alatt. A Gulag szigetecsoport a világ majdnem minden nyelvén megjelent, benne Rózsás János és Nagykanizsa említésével.

Rózsás János művében az emberi tartáson túl olyan megbecsülése érződik minden nemzet fiataljának, amely alapja lehet a mindenkor nemzetek közötti megbecsülésnek és megértésnek. Kéziratban van egy másik munkája is, amelyben szintén a Gulag lakóit örökíti meg, az ott töltött időszaknak egy rövidebb fejezetét feldolgozva. Egyéb publicisztikája is az elhurcoltak érdekében íródott. Óriási adatgyűjtést végéz az elhurcoltak, az ott elpusztultak, a ma még élők sorsának megőrkítése érdekében az Országos Széchenyi Könyvtár megbízásából. Ma is társadalmi, közéleti szerepet vállal városunkban. A SZÓRAKÉSZ (Szovjet Rabok és Kényszermunkások Érdekvédelmi Szervezete) megalakulásakor, 1989-ben annak első elnöke lett.

Rózsás János nemrégiben járt többek között az Egyesült Államokban és Oroszországban is. Mindkét helyen újságírókkal találkozott, akik segítik nemes küldetésének propagálását, s ezzel az ügy és városunk közismertté tételét.

Rózsás János áldozata volt egy időszaknak, s mindez nem gyűlöletet, hanem végtelen emberi megértést és bölcsességet hozott az ő életébe. Végso soron nem áldozat lett, hanem azeurópai humánus, a keresztény értékek és a magyar ember becsületességének és helytállásának példája.

Rózsás János munkájával városunk nevént az ország és a világ közvéleménye előtt az előzőekben felsorolt tartalmakkal együtt jeleníti meg. Élete, és az a egyszerű felvilágosító munka, melyet a Gulag-táborok lakóinak való emlékként fejt ki, elismerés méltó.

Rózsás János a Nagykanizsán megrendezésre kerülő Identitás Szabadegyetem egyik előadója lesz 1993. júliusában. Tudomásunk van arról, hogy a szintén erre az eseményre városunkba látogatott Fejtő Ferencet ezen itt tartózkodását kihasználva szintén városunk díszpolgárának javasolták.

Javasoljuk, hogy az Identitás Szabadegyetem programjának részeként kerüljön sor a címek átadására, ezzel is emelve ennek a nagyszabású rendezvénynek az értékét, megalapozva azt, hogy az Identitás Szabadegyetem 1996-ra, a Világkiállítás idejére, a Honfoglalás 1100. évfordulójára országos jelentőségű rendezvényé váljon. (A rövid határidő miatt a javasolt időpontban a cím átadására nem került sor. a szerk.)

Kérjük a közgyűlést, hogy 1993. június 28-i ülésén a díszpolgári cím adományozásáról döntsön.

Nagykanizsa, 1993. június 14.

Javaslattevők a Nagykanizsai-Délnyugat Magyarországi Alapítvány nevében:

Katona Gyula
a kuratórium elnöke

Czupi Gyula
a kuratórium tagja

Cseke Zoltán
a kuratórium tagja, az Identitás Szabadegyetem titkárságának vezetője

Rózsás János a kitüntetéséről:
"Őszinte meglepetéssel értesültem arról, hogy a Nagykanizsai - Délnyugat Magyarországi Alapítvány engem érdemesített az előterjesztésre Nagykanizsa Város Önkormányzatánál a díszpolgári kitüntetés adományozására.

Azt is megilletődve vettem tudomásul, hogy az önkormányzati képviselők ellenszavazat nélkül elfogadták a javaslatot, és döntésükkel díszpolgári címet adományoztak nekem, a nemzetközi hírvéleményekkel, Fejtő Ferencsel egyidőben.

Az első meghatódottság után felsejűlt bennem a küzdelem múlt, és elgondolkodtam: mekkorát fordult is a világ, hogy annyi meg nem értés, mellőzés, kiközösítés után szeretett városomtól megkapom az igazi erkölcsi elégtételt.

Aztán felmerült bennem a kérdés: valóban érdemes vagyok-e én erre a kitüntetésre? Minden tőlem telhető megtettem-e azért a városért, mely engem ilyen nagy elismerésben részesít? Elhatároztam: minden erőmmel azon leszek, hogy a megítéltetésnek megfelelek, Nagykanizsa hasznos polgára legyek, és amíg a jó Isten erőt és egészséget ad, minden tevékenységemben a közjót szolgáljam."

Párhuzam!?!

Sokszor emlegetjük az 1848-49-es és az 1956-os szabadságharcaink közötti párhuzamot, illetve azonos elbírálást, egyező történelmi besorolást.

Mindkét szabadságharcban - kevés kivétellel - addigi ideológiára, pártállásra, vallásra, társadalmi rétegződésre tekintet nélkül a magukat magyarnak vallók, ha fegyverrel kevesebben is, de lelkesedéssel (pl. 1956-ban a pártállam csúf címeréről megszabadított nemzeti lobogók kiűzésével) boldogan vettek részt.

Említtett szabadságharcaink mindkét esetben az orosz túlerő fojtotta vérbe: az elsőt az akkori Európa legelső feudális cáriának hadserege, a másodikat pedig a magát szocialista demokratának nevező vörös cár vezette, kultúrában jóval alultunk álló, de állig helfegyzett, nagyon sokszor hordaként viselkedő katonaság hajtotta végre. Tisztelet a közülük hozzánk áttárltaknak!

Az 1849-et követő Bach-korszakban is akadtak magyar Bach-huszárok, sőt egy Asbóth nevű volt tábornok - mai kifejezéssel élve - III./III. asként jelentette fel volt tisztársait az elnyomó hatalomnak. A fennmaradásukat illetően mostanában sokszor megkérdőjelezett vármegyénk akkor passzív rezisztenciával (ellenállással) tiltakoztak a tartományi minősítés ellen. Deák Ferenc vezetése alatt Zala vármegyét az 1848-as vívmányokhoz való ragaszkodásban élenjáró volt.

Szomorúan kell tényként megállapítani, hogy 1957. május 1-jén az előbűt ávosokkal teli disztribúció előtt túl sokan lobogtatták a vörös zászlót a Rákosi pártfőtitkárként követő Csermanek (Kádár) tiszteletére. A pár hónap előtt még a magyar forradalmat legalább szavakkal éltető jórésze túl hamar MSZMP tag lett. Nagyon kevesen voltak a nem harcolók közül, akik a megélhetési gondokat, a jövő nehézségeit is vállalva, a fenyegető unszolások ellenére sem lettek MSZMP tagok. Úgy gondolom, joggal kérdem az én nevükben, főleg a volt harcosságok nevében: meddig kell még eltűnnük a magukat átméző, jól kereső volt ávosok és volt pártfunkcionáriusok rajtuk való röhögését?!

Nagyon nehéz átalakulás folyik hazánkban, de a nehézségek zömét miért nem a vagyonukat átméző kommunizisták viselik, s miért azok, akik egy napig sem voltak az MSZMP tagjai?!!

Összegezve: 1848-49 és 1956 nem azonosítható minden vonatkozásban!

Dr. Pais János

Erdős Géza esperes, plébános ünnepi szavai 1993. augusztus 20-án

Szent István király tanítása

Minden ember életében három vezérlőnél figyelhetünk meg... minden ember alkot valamit, mindenkivel történik valami, és Isten beleszól minden ember életébe, hogy azt maga felé fordítsa.

Alkotott. Megalkotta egy életfeladatot. Egy nemzet, egy ország új életének irányítója volt ez. Sikeres harcokban legyőzte az utolsó pogány lázadókat. Koppány lázadó seregét leverte és békét teremtett az országban. Alkotmányt, törvényt adott a népnek, mely szervezetté és egységbe foglalta a különböző magyar törzseket és szokásokat.

Külpolitikájában a pápai államtól kérte a királyi koronát, s így elkerülte a német uralom függőségét, és a hatalmas bizánci birodalom nyomasztó, gyarmatosító befolyását. Ez volt az egyetlen megoldás Magyarországot függetlenségbe biztosítására. Végül megteremtette a kereszténység terjedésének szervezeti alapjait, mikor 10 püspökséget (2 érsekséget) alapított. Hatalmas munka volt ez. Ezért a nem vallásos emberek előtt is nagy személyiség, és a magyar történelem fontos szereplője.

Most vessük össze önmagunkkal. - Neked is van egy életfeladatot: édesapa, édesanya vagy, néhány gyermek sorsa van rád bízva, akik számára olyan fontos vagy, mint a király az ország számára. Számukra te vagy a törvényesítő, és a bíró, vagyonosodó, életpályájuk alakítója. Te teremtet meg nekikben a hazafiságot, vallási öntudatot, emberséget, mindent, te vagy a király. - Így van-e? Olyan vagy-e, mint Szent István? Olyan magyarság és kereszténység sugárik-e egyéniségéből a család felé?

Milyen szomorú, mikor az apa kocsmában tanyáz, vagy zúzott élete miatt, a börtönben ül, mikor az anya, megfélemezve hivatás-

ról, másfelé csatangol, gyermekét bedobja az állami gondozás intézményébe, hogy zavartalanul élhesse kicsapongó életét... Az ilyen nem alkotott semmit! Értéktelen ember.

Történi vele valami... Egy másik, tekete vezérlő az ember életében, mikor az események keresztetik alkotó munkáját. Ilyenben Szent Istvánnak is volt része bőven. Pogány ellenlábcsal meg akarták ölni (a jelenet ismerős: a bérgyilkos kezéből leesik a tőr, mire az alvó király fölébred, de megdöbben a merénnyelnek...).

Mire lát, Szent Imrét nagy gonddal és fáradsággal felneveli, és már-már országát, életét nagy művét jó kezekbe akarja átadni - akkor meghal. Összeomlik a király egész életével. - Mit tesz a szent király? Elviseli ezt a nagy csapást, nem csügged, rábizza ügyét, nemzetét a Szűzanyára. Ilyenkor mutatkozik meg igazán, ki a nagy ember?

Tegyünk ismét összehasonlítást: Neked se sikerül minden terved, keresztülhúzzák számlásodat bizonyos események, halál, betegség, rossz emberek stb. Ilyenkor csüggedni, kétségbeesni? Ittában keresni menedéket? Minden odavágni: a, nem érdemes élni se! Nem jól! A szent király ebben is példát ad: küzdj, és bízza bízál!

Isten beleszól életünkbe... Ebbe a két eseménykorlatba: életalkotás és kudarcok, beleszól időnként Isten is! Nézzük Szent Istvánt. Vajtk Hajtsd fejedet a keresztvz alá, és István lesz a neved. Isten gyermekei, kétségbeesni? Ittában keresni menedéket? - bémálásban: Krisztus katonája egyházad küldő tagja leszel!

Amikor egy országgyűlés nagy ünnepségen egy odavetődő pap prédikál, ismét Isten jelle: ez a pap a te embereid Ott tartja, s lesz Szent Gellért püspök és vértanú, főnök neveidre, országunk püspöke, Templomat, pannonhalmi kolostort épít. Újra megszólal

az Isten hangja: magod is próbáld ki ezt a templomot, hogy mit rejt magában. És hosszú éjjeleken át ítt áttámadkozva az észeként lesz szentté! Életének nagy tragédiájában. Szent Imre halálakor, újra szól az égi sugallat: ajánld fel országodat és népedet a Szűzanyának, s akkor nem veszted el semmit, sőt éppen Ő fogja megőrizni a magyar népet ezer éven át!

Te is találkozol már Istennel? Gondolkoz, hol nyúll bele életed folyásába?! - Valaki, talán egy pap volt az esköz. Vallásilag elég hűde, közömbös testvérpár, fiú és leány került véletlenül levelezésbe egy szerzetessel. Egyik levelében azt kérdezte tőük: milyen gyakran szoktak áldozni? Szegyeletté megírni, hogy csak egyszer évente, így hát hamar elmentek gyönyörű áldozni, hogy szemb legyen a válaszuk. Így jutottak el egy paphoz, aki aztán lelkiatyaként közel vezette őket a jó Istenhez.

Gondolkozz Testvér! Hol kaptál ilyen Isteni üzenetet? Egy beszélgetés? Lelkigyakorlat? Templomi ünnepelés, vagy más beszélgetések?

Lám, így irányít Isten téged is, ön-maga felé. Ez Szent István tanítása üzenete hozzánk az ő ünnepén.

Imádkozunk ma magyar hazánkért: hol vagy István király, téged magyar kiván...

Aztán gondolkozunk el három kérdésben: hogy végzem életem alkotásait, életfeladatodat?

Megbírközöm-e erős hittel és reménnyel a nehézségekkel?

Keresem-e, és megtalálom-e Istent életem minden napján?

Legyen példaként Szent István király. Így leszek majd én is jó magyar, jó keresztény, valamiképpen szent is, és örökké boldog.

Csávás Csaba faragó, faszobrász, egyik alapító tagja a Kanizsai Alkotók Egyesületének, valamint a több sikeres bemutatott megért Patkó Népművészeti Műhelynek is. Számtalan kiállítását láthattuk már itt Nagykanizsán, de volt budapesti és pécsi galériák vendégművésze is. Több közötti alkotása díszíti a városkörnyéket, néhány közeli települést, ám ugyanígy emlékeztetéseket gondolatait megjelenítő szobrai és sajátos humorának kispasztikái. Legutóbbi munkája, a Horoszkóp c. alkotás a Zala megyei képző- és iparművészek kiállításának egyik különleges darabja. Most, a kanizsai Erkel Ferenc Olajipari Művelődési Ház javaslatára a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének Művészeti Nívódíját kapta.

játékaimat annak ellenére, hogy szüleimtől mindig nagyon sokat kaptam. Eleinte csak az érmekből, jelvényekből reszelgettem ki a figurákat, majd később fából próbáltam meg térben is ábrázolni tárgyakat, apróbb dolgokat. Iskolás koromban sokat jártam múzeumokba, kiállításokra. Ezek a múzeumlátogatások a faragás szeretetével párosulva egyben ösztönöztek arra, hogy mind komolyabb feladatokat tűzzek ki magam elé. A mai napig is emlékszem a jádekö múzeumban látott csodálatos, aprólékos faragásokra, amelyek egy életre nyomot hagytak bennem. Később azonban ettől az iránytól eltértem, ugyanis rájöttem, hogy szűkebb hazám stílusát kell felvállalnom.

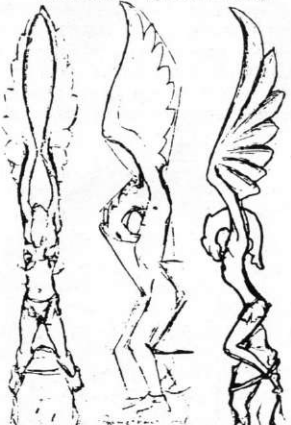
T.F.

Dél-Nyugat: Hogyan születik meg egy alkotás?
Csávás Csaba: A körülöttem történő események vagy felháborítanak, vagy örömet okoznak, s ezek hatására születik meg egy-egy szoborhoz az alapfogalom. Műveimmel mindig szeretnék mondani valamit valakinek, s ehhez rendszerint a természetből veszem a mintát, mivel így kevésbé sértek olyan embereket, akiket szeretnék kritizálni. Az idők során észrevettem, hogy a természetben található formák a legszebb művek, amelyet szobrászként nem alkothat. Nézzünk például egy skorpiót! Ízelt lábait, hatalmas olóit, félelmetes, méreghegyben végződő farkát. Sokak számára borzalmas látvány, mert csak a pusztító erőt látják benne. De ha csak a formáját nézzük, akkor vetekszik bármilyen modern alkotással, holott ember keze nem munkálta. Vagy nézzük egy halott állat koponyáját! Ne csak a pusztulást lássuk benne, hanem azokat az íveket, csavarásokat, mélyedéseket és domborulatokat, amire emberi kéz képtelen volna és még sorolhatnám a természet érdekes és gyönyörű formáit, csak meg kellene tanulni meglátni ezeket.

Dél-Nyugat: Miért éppen fával dolgozik?
Csávás Csaba: Azért szeretek fával dolgozni, mert a fa természetesebb minden más anyagnál. Bár természetszereteteimből fakadóan én még egy élő fát ki nem vágtam, mert sajnálom. Viharvert faágakból dolgozom, vagy másoktól kapom a fát.

Dél-Nyugat: Késződnő a beszélgetést.

(Megjelent Kanizsa c. hetilap 1993. október 1-jei számában.)

Gratulálunk a Nívódíjhoz, ebből az alkalomból lapunk is megkérdte a művészt.

Dél-Nyugat: Hogyan lett faragó?
Csávás Csaba: Már gyermekkoromban élt bennem a vágy, hogy saját magam készítem el

Kiskanizsa nagy jövő előtt áll!

Ez merész állításnak tűnik annak a szemében, aki nem kísérte figyelemmel a városrészt elmúlt pár évét. Aki azonban látja az ott zajló folyamatokat és főleg tevékeny részese, az bizonyára egyetért velem. A történet végeredménye: szeptember 30-án avattuk a szennyvízcsatornát. Ez a délután, ez a nap ünnepként vonul be a "siskák" életébe. Onmagában az is örömet okozhat, hogy nagy értékű vagyongárgyalny gyarapodunk. Itt azonban ennél lényegesen többről van szó: évtizedes gondot sikerült megoldanunk és ami még ennél is fontosabb, a lakosság összefogásával, áldozatvállalásával és tevékeny közreműködésével. A szarvaz tények: megépült 20 km szennyvízcsatorna, 5 db szennyvíztisztelő és 1900 házi bekötés. Midez mintegy 220 millió forintot emésztett fel. Ennek a hatalmas összegnek a forrása: lakossági hozzájárulás 95 millió forint; állami támogatás 82 millió forint; önkormányzati támogatás 34 millió forint; jogi személyiség érdeklőségi hozzájárulása 9 millió forint. A történet még 1990. augusztus 20-án kezdődött, amikor is városunk ven-

dége volt az akkori környezetvédelmi miniszter. Sajnos, volt mit mutatni neki és könnyű volt megmérni őt és hivatalát a szennyvízcsatornázás program-szintű támogatására. A tényleges tettek a helyhatóság választásának után azonnal megkezdődtek. Több hónapos nagyon kemény munkával, a Polgármesteri Hivatal műszaki és gazdasági osztály dolgozóinak hathatós közreműködésével sikerült megtalálnunk a gyakorlatilag járható utat. (Köszönet a hivatal dolgozóinak.) A konkrét szervezés '91 tavaszán indult, amikor is mintegy negyvenvel magammal nyakunkba vettük Kiskanizsát és házról házra járv a aláírásokat gyűjtöttünk a csatornázás megvalósítása érdekében. Aki aláírta a szennyvízcsatorna való belépési nyilatkozatot, az egyben vállalta azt, hogy 50 ezer forintot hajlandó a cél érdekében áldozni (10 éves évi egyenlő részletekben). Képviselői munkám egyik nagy élménye volt tapasztalni, hogy mennyire szívesen, a gondokat azonnal átérve adták a nevéket és forrtaikat a lakosok az ügyhöz. 1991. nyarának végére összegyűjtött a lakosság 75 %-ának az aláírása és megalkulhatott a szennyvízcsatorna október 3-án. A konkrét kivételzés még az év decemberében megkezdődött a szennyvíztisztító és Kiskanizsa közötti öszeztek vezetékek fektetésével. Majd 1992. tavaszán megindult a nagy munka. Azt mindenki el tudja képzelni, hogy 3-4 méter mélyre felekedt csó Kiskanizsa szűk utcáin mekkora föltördülással jár. Az is el lehet képzelni, hogy a föld visszatemetése után azonnal nem állhatott helyre az aszfaltburkolat. Azt

Munkahelye védelmében (is) vásároljon magyar árut!

Takács Zoltán
 települési képviselő

Valahogy így mondta egy újkori bölcs. Biztos, hogy nem a most bontakozó magyar kapitalista gazdaság érdekében biztatott eképpen, de bölcsünk - úgy látszik - örökérvényűt mondott. Gondolatai romhalmaza között üdezől pázsisított egy-egy ilyen gondolat. Jut eszembe, hasonlóképpen sikeresen gondolkodó elődei nyomán sokat elmélkedtem még a munkáról is. Újabbam mi is.

Nagykanizsán:
 - a Baththyány Lajos Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola épületében indult egy közép-fokú vámuügyintézői tanfolyam;
 - a Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskolában pénzügyi ügyintézői és egy modul rendszerű gyors- és gépi- számító gépképzési képzés;
 - a Cserháti Sándor Mezőgazdasági és Gépzési Szakközépiskolában pneumatikus gépképzési és karbantartó, mezőgazdasági kiegészítő, továbbá műszaki menedzser-asszisztens-képzés, valamint angol és német nyelvtanfolyamok indultak;
 - a Széchenyi István Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben háztartási kiegészítő-képzés folyik és női ruhakészítő tanfolyam fog kezdődni;
 - a Thury György Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskolában közép-fokú külkereskedelmi-áruforgalmi-vámügyintézői képzés indult, és még boltvezetői, valamint vendéglátóipari eladói tanfolyam szerveződik;
 - a DKG-ban közép-fokú személyné számító gépképzési lehetőségeket. A Zala Megyei Munkaügyi Központ a megye területén több mint 60 átképző tanfolyamot indít.

Várostarténeti jelentőségű festmények

Az alábbi levélváltást azért közöljük, mert közérdeklődésre tart számot. A Polgármester Úr szóbeli közlése alapján úgy tudjuk, hogy a Külügyminisztériumban elemelt a kért levél. Reméljük, hogy az erőfeszítést siker koronázza, és a város fontos értékekkel gazarapszik.

Dr. Kelemen András Államtitkár Úr részére Budapest
 Tisztelt Államtitkár Úr! Személyes megbeszélésünknek megfelelően írásban is kérem Önt, illetve minisztériumát, hogy Nagykanizsa Megyei Jogú Város számára szíveskedjék diplomáciai úton segítséget nyújtani a város számára komoly értéket jelentő, volt városi festmények visszaszerzésében. A történet röviden a következő:
 Fogadóóramon felkeresett Paizs Ferenc úr nagykanizsai lakos, aki a II. világháború idején városunk jéggyőzője volt. Elmondta, hogy amikor a front közeledett Nagykanizsához, illetve a bombázások sokasodtak, a Városháza Dísztermében található hat nemzetiségű nagyjait ábrázoló festményt összecsomagolta és levitette az épület pincéjébe. Mint utólag kiderült, ezt nagyon helyesen tette, mert később a ház teljesen kiégett.

A háború után a jegyző úr a szomszédos épület padlásán a gerendákhoz szegelt deszkák védelmében, feltekert állapotban elrejtette a képeket. Azok 1986-ig ott is voltak, mígnem máig sem teljesen tisztázott körülmények között Fodor Aladár Amerikai Egyesült Államokban lakos kezébe kerültek. Ő a képeket a szükséges engedélyk beszerzésével amerikai lakására szállította. Ismereteim szerint a város önkormányzata és a Városháza Egyesület egyízben már megpróbált hozzájutni a képekhez, közvetlenül Fodor Aladárhoz fordulva. Próbálkozásuk nem járt sikerrel. Kérem Államtitkár Urat, hogy amennyiben az lehetséges, nyújtson segítséget a képek visszajuttatásában. Véleményem szerint, a felmerülő költségeket városunk önkormányzata vállalná. Az alkotások valószínűleg nem rendelkeznek komoly művészettörténeli értékkel, de a várostörténeli szerves részét képezik, így valódi értékeknek csak városunkban nyerhetnek vissza. Mellékeltem megküldöm Paizs Ferenc úr bejelentő levelét, Fodor Aladár úr amerikai címét, illetve a Nemzeti Banktól és a Nemzeti Galériától érdeklődésemre kapott iratok másolatát.

Segítségét előre köszönve, tisztelttel:
 Tamóczky Attila

Tamóczky Attila Úr országgyűlési képviselő Budapest
 Tisztelt Képviselő Úr! A Nagykanizsa városából az Egyesült Államokban elkerült képek ügyében, nemzetközi jogászainkkal történt konzultáció után az alábbi eljárás tűnik az egyetlen járható útnak (hivatalos intézkedésre nincs mód, hiszen a képek szabályos módon kerültek ki az országból): Nagykanizsai képviselőtestülete, vagy polgármestere írjon a képek jelenlegi tulajdonosának egy levelet, melyben részletesen elmondják, hogy a képek miért olyan fontosak a városnak, s hogy mivel tudnák kompenzálni őt veszteségeit. Ezt a levelet Egyesült Államokban küldjünk meg a megfelelő módon továbbítható a címzetthez, nyomtatósítva annak fontosságát, hogy a képek visszakérüljenek Magyarországra. Kérem, hogy a levelet mindeneképpen a Külügyminisztérium útján juttassák el az Egyesült Államokba, hogy külképviseletünket megfelelő utasítással láthassam el. Tisztelettel:
 Dr. Kelemen András